

REFERÈNCIES ANTIGUES DE L'ÀGUILA DAURADA (*AGUILA CHRYSÆTOS*) A LA MUNTANYA DE MONTSERRAT

Esdevé una tasca difícil trobar dades concretes o referències fidedignes sobre la presència de l'Àguila daurada a Montserrat i Sant Llorenç del Munt pel que fa als darrers trenta anys. Pel que hem averiguat, sembla ésser que habitava encara als dos massissos a la dècada dels anys quaranta per bé que, dissortadament, les dades que ens ho fan suposar són incertes i poc concretes. Accions venatòries o furtives explicarien amb tota probabilitat la desaparició de l'Àguila daurada en ambdós massissos. Fa uns quants anys (1974), una parella intentà establir-se en una d'ambdues seus, sense que ho poguéssim aconseguir. (BORRAS, A., *et. al.* 1977, *Misc. Zool.*). L'aparició irregular d'aquesta accipitriforme en aquestes contrades s'explicaria per la divagància d'immatsurs que davallarien de la població pre-pirinenca, on *A. chrysaetos*, encara hi manté un bon nucli poblacional.

Farem esment d'unes dades inèdites que confirmen la reproducció de l'àguila a Montserrat com a mínim fins a 1950. Les dades han estat confirmades per diverses fonts i fins i tot, els nius varen ésser observats bo i ocupats, antany, per un dels firmants. L'àguila era ben coneguda per part dels pastors que la veien sovint volant pels vessants montserratins. Les nostres dades situen dos nius d'aquesta accipitriforme al sector occidental del massís. Les construccions restaren separades 1300 m i pel que sembla pertanyien a la mateixa parella que els utilitzava alternativament, tal com és costum en l'espècie.

Un dels nius estava situat a la zona de la Cova Roiga, indret encinglerat i poc accessible de la vessant septentrional. L'altre estava emplaçat més a l'est, a la zona de la Portella. Ambdós nius estaven bastits sobre unes lleixes situades a l'espadat.

El niu de la Cova Roiga estava davant, a la dreta, d'un cingle de parets llises, d'una altura aproximada d'uns 40-50 m.

El niu de la Portella s'ubicava a l'interior d'una bauma gran de parets llises, bo i aprofitant una de les esquerdes que formava una lleixa. El niu, bastit sobre la lleixa, es trobava aproximadament a uns 20 m. del nivell del terra.

La darrera notícia de la seva reproducció en el massís amb dades constatades (i que amb tota probabilitat esdevingué l'última) fou un dels anys compresos en el període 1950-1955, sense que ens hagi estat possible de precisar-lo. Per aquelles dades la parella ocupà el niu de la Portella on hi pujava dos polls. Malaauradament el niu fou expol·liat per uns pastors. Un dels polls, força crescut, va caure de la plataforma del niu víctima dels trets. L'altre quedà mort al niu i no el varen poder agafar. Precisament quan el pastor l'exhibí, un dels firmants tingué l'oportunitat de veure'l encara viu, però mortalment ferit. Sabem, per veu dels pastors, que en aquesta ocasió no varen

poder matar cap àguila adulta. Desconeixem si els adults van ésser morts posteriorment. D'ençà d'aquest lamentable fet no hem pogut recollir cap més referència de cria o presència de l'Àguila daurada a Montserrat. Totes les dades posteriors fan referència només a la presència de l'Àguila cuabarrada (*Hieraetus fasciatus*).

Per bé que la posta normal d'*Aguila chysaetos* és de dos ous, com assenyalen molts autors per Ibèria (DELIBES, M. *et. al.*, 1975, *Acta Vertebrata* 2; NOVAL, A. 1975, *Aves de Presa*, i altres) es produeixen lluites entre ambdós polls (difícilment explicables, doncs en molts casos el menjar no els manca) que acaben amb la vida d'un d'ells. Alguns autors com THIOLLAY, J.M. (1967, *Alauda* 35) xifren aquesta mortalitat en un 70 % en els nius ocupats per dos polls. Altres autors (NOVAL, *op cit*) indiquen que una alimentació abundosa i constantment aportada pels pares podria contribuir a pujar amb èxit ambdós polls.

En el nostre cas sembla doncs que les condicions, antany, del massís eren prou òptimes per tal de mantenir a la parella d'àguiles i fins i tot permetre'ls-hi pollades reeixides de dos polls.

ANTONI BORRÀS *

JOSEP ESCALES *

MARCEL·LÍ PUIGDELLÍVOL *

* Grup Autònom de Manresa de la ICHN
Universitat Politècnica. Manresa.

OBSERVACIONS DE FALCÓ CAMARROIG (*FALCO VESPERTINUS*) A LA SETENA REGIÓ (BAGES I BERGUEDÀ)

Les citacions de Falcó camarroig al Principat s'han multiplicat en el decurs dels darrers anys, probablement a causa de l'argument d'observadors per una banda i per l'altra sembla ésser que el falcònid apareix amb més regularitat pel que fa al darrer decenni. No obstant això, a Catalunya la franja costanera és la que concentra la majoria de contactes, essent probablement l'Empordà la zona on la seva presència és més regular (SARGATAL, Y LLINÀS, 1978, "Els ocells de l'Empordà").

Nosaltres ja donàrem referència de l'espècie en un article anterior (BORRÀS *et. al.* 1977, "Sobre fenologia, status y distribució de accipitriformes en la província de Barcelona"), on el citàrem al litoral barcelonès i bastant a l'interior, a la comarca d'Osona. Sortosament hem tornat a repetir observacions a la Catalunya interior, concretament a les comarques del Berguedà i del Bages.

La primera dada del Berguedà fou obtinguda al capvespre del 15.05.1978 a la colònia Rosal, prop de Berga. Un exemplar mascle estava posat en uns fils de telègrafs, des dels quals es llençava a un rostoll per capturar insectes. Mostrà una conducta molt refiada que ens va permetre d'apropar-nos amb l'automòbil fins a uns quinze metres i fotografiar-lo tranquil·lament mentre ell continuava caçant. L'esmentada línia telegràfica resta situada prop del riu Llobregat i al costat mateix de la carretera Manresa-Berga, que esdevé molt transitada.